

افزایش تعداد بچه پولدارهای ایرانی

نشریه معتبر «فوربس» گزارش داده که تعداد ثروتمندان ایرانی در دوران کرونا و تحریم ۲۴ درصد افزایش پیدا کرده است.

به گزارش سایت خبری پرسون، شاخ‌درآر و بسیار عجیب. اگر این گزارش را غیر از یک نشریه معتبر اقتصادی در سطح جهان، نهاد دیگری منتشر می‌کرد احتمالا کسی توجهش جلب نمی‌شد.

«فوربس» گزارش داده اگر تحریم و کرونا عده‌ای را در ایران زمین‌گیر کرده و حتی به خاک سیاه نشانده، برای برخی‌ها نان‌وآب داشته و آن‌ها را میلیونر کرده است، البته ارزش پول ملی ما باعث شده دیگر میلیونر بودن و حتی میلیاردر بودن آن قدرها اهمیتی نداشته باشد، ولی مسئله اینجاست که در گزارش فوربس همه چیز به دلار محاسبه شده نه به ریال!

با وجود تشدید تحریم‌های آمریکا و شیوع گسترده کرونا، تعداد میلیونرها (کسانی که یک میلیون دلار و بیشتر ثروت دارند) به طرز درخور توجهی بیشتر شده است.

یک روزنامه در گزارشی به آمار و ارقام «فوربس» این قلت‌های زیادی وارد کرده و نوشته است: «اگر صاحب یک خانه متوسط در تهران باشید از نظر ریالی میلیاردر محسوب می‌شوید، اما به دلیل تفاوت خیلی زیاد نرخ دلار و ریال هنوز هم در ابعاد دلاری حتی با میلیونر شدن هم فاصله زیادی دارید و چه بسا به دلیل جهش نرخ دلار در ۳ سال گذشته، ثروت دلاری‌تان نسبت به قبل کمتر هم شده باشد با این حال این طور که نشریه فوربس گزارش داده است: شمار میلیونرهای دلاری ایران طی سال‌های اخیر به ویژه طی سال ۲۰۲۰ نه تنها کم نشده بلکه بیشتر هم شده است و حالا ایران حتی بیشتر از عربستان میلیونر دارد.»

ثروتمندان کشورهای درحال توسعه از فقرای کشورهای توسعه یافته هم فقیرترند

بر اساس گزارش ثروت جهانی مرکز مشاوره «کپ جیمینی»، تعداد میلیونرهای ایران ۲۵۰ هزار نفر است و ایران از عربستان که با ۲۱۰ هزار میلیونر در رتبه هفدهم دنیاست، پیشی گرفته است. نشریه آمریکایی «فوربس» که این گزارش را تحلیل کرده است از رشد فزاینده ثروت و ثروتمندان ایرانی طی دوران تحریم و کرونا خبر داده و دلایلی هم برای این موضوع آورده است.

این نشریه در ادامه ادعاهایش نوشت: از زمان خروج دولت ترامپ از برجام، اقتصاد ایران با مشکلات بیشتری روبه‌رو شده و نرخ تورم عموماً رو به افزایش بوده است. نرخ تورم در ایران به محدوده ۵۰ درصد رسیده است. این نشریه در ادامه به نقل از یک کارشناس می‌نویسد: «این اختلاف طبقاتی باعث شده است تا برخی از شهروندان ایرانی احساس تبعیض در توزیع امکانات رفاهی و اقتصادی داشته باشند.» فوربس نوشته: «تعداد میلیونرها در ایران به رغم اینکه این کشور از تحریم‌های ایالات متحده و بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ رنج می‌برد، شاهد رشدی انفجاری بوده است.»

در سال ۲۰۲۰ تعداد افراد با ارزش ثروت خالص بالا (HNWI) در ایران ۲۱/۶ درصد رشد کرده در حالی که میانگین جهانی این آمار در سال ۲۰۲۰ حدود ۶/۳ درصد بوده است.

همچنین میزان ثروت این طبقه در ایران نیز طی همین سال (۲۰۲۰) بیش از ۲۴/۳ درصد رشد داشته و بسیار بیشتر از میانگین جهانی بوده است. «لنت پریچت، استاد اقتصاد دانشگاه هاروارد و اقتصاددان سابق بانک جهانی، در مقاله‌ای به نام «مرز ثروت» در این باره می‌نویسد: «وقتی به ثروتمندان کشورهای فقیر فکر می‌کنیم، تصورمان میلیاردهایی در قصرهای باشکوه است، اما در واقعیت بسیاری متمولین کشورهای درحال توسعه از فقرای کشورهای توسعه یافته هم فقیرترند.»

با وجود مشکل بودن مقایسه ثروت بین کشورها، یک روش خوب نگاه کردن به خرج کردن غذایی مردم است. به طور تاریخی یک همبستگی منفی بین ثروت و نسبت پول خرج شده برای غذا وجود دارد. به عبارت دیگر اگر مجبورید تمام پول خود را صرف غذا کنید این یعنی وضعیت مالی خوبی ندارید. در آمریکا دهک اول جمعیتی حدود ۷ درصد درآمد خود را صرف غذا می‌کنند. در مقابل این رقم برای دهک دهم یعنی ثروتمندان در هند برابر ۴۰ درصد است. حتی فقرای آمریکا هم از قرن نوزدهم تا به امروز این قدر خرج غذا نکرده‌اند.»

دولت سرمایه‌اش را به بورس تزریق کرده و باعث ثروتمند شدن عده‌ای شده است

یکی از دلایلی که فوربس در مقاله‌اش به آن اشاره کرده، فعالیت مردم در بازار سرمایه است. به همین دلیل هم شاید حالا که بورس ایران به این شکل زمین خورده، بتوان به این بخش از گزارش فوربس به دیده تردید نگاه کرد یا به این نتیجه رسید که احتمالاً اگر الان آمار بگیرند دیگر تعداد میلیونرها این قدر نخواهد بود. به هر حال فوربس در توضیح این دلیل نوشته: «بین ماه‌های مارس و ژوئیه (بهار ۱۳۹۹) ارزش معاملات بورس اوراق بهادار تهران در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از آن بیش از ۶۲۵ درصد افزایش یافته است.»

در حالی که رشد ارزش معاملات اس اند پی (شاخص بورس آمریکا) طی دوره مشابه تنها شاهد ۱۶ درصد رشد بوده است. « این نشریه مدعی است که، دولت ایران با سرازیر کردن سرمایه‌ها به بورس به رشد این طبقه میلیونر در ایران کمک کرده است. در سپتامبر سال گذشته (شهریور ۹۹) دولت ایران یک درصد از ذخایر صندوق توسعه ملی را به بازار بورس تزریق کرد و در ژانویه ۲۰۲۱ (دی ماه ۱۳۹۹) هم مبلغ ۲۵ تریلیون ریال (حدود ۵۹۵/۲ میلیون دلار) به این بازار تزریق کرده است.»

رمزارزها، برق ارزان و بچه پولدارهای تهرانی

یکی از فعالان استخراج رمز ارز در ایران می‌گوید: استخراج رمز ارز سودی فوق‌العاده در ایران دارد و بسیار بیشتر از شغل وکالت برای او درآمد داشته است. گزارش «ثروت جهانی» مرکز مشاوره «کپ جمینی» می‌گوید حدود ۷۲ درصد از میلیونرهای ایران در بازار رمز ارز سرمایه‌گذاری کرده‌اند. طبق این گزارش افزایش سریع میلیونرها در ایران، این کشور را به لحاظ تعداد میلیونرها در مقام چهاردهم جهان و نخست خاورمیانه قرار داده است. ایران اکنون حتی از بزرگ‌ترین رقیب خود یعنی عربستان سعودی که با ۲۱۰ هزار میلیونر در رده ۱۷ جهانی قرار دارد، پیش افتاده است.»

جالب اینکه در بخشی از گزارش فوربس به بچه پولدارهای جنجالی تهران هم اشاره شده و آمده است: «ثروت شدید در ایران چیز جدیدی نیست. در دهه ۱۹۹۰ به فرزندان ثروتمندان به دلیل سبک زندگی عجیب و غریب اصطلاحات «آقازاده» یا «نجیب زاده» داده می‌شد. امروز، تصاویر اتومبیل و تعطیلات آن‌ها اغلب در اینستاگرام به چشم می‌خورد، بسیاری از آن‌ها توسط کانال بچه‌های پولدار تهران بازنشر می‌شوند.»

اگرچه بخش بزرگ‌تر و اصلی گزارش فوربس به ایران و افزایش چشمگیر میلیونرهای ایرانی مربوط است، اما در قسمت انتهایی آن به بالا رفتن تعداد پولدارهای آمریکای شمالی هم اشاره کرده و نوشته است: «آمریکای شمالی به عنوان ثروتمندترین منطقه از آسیا پیشی گرفته است. در واقع این اتفاق بعد از ۵ سال برای اولین بار افتاده که آمریکای شمالی بیش از کل آسیا و اقیانوسیه میلیونر داشته باشد. گویا آمریکای شمالی اکنون میزبان ۷ میلیون میلیونر است، در حالی که منطقه آسیا و اقیانوسیه ۶/۹ میلیون میلیونر دارد. در بین میلیونرهای جهانی معمولاً بیشتر رقابت‌ها مربوط به ایالات متحده و چین است، اما فهرست کنونی پس از ایالات متحده ژاپن و آلمان بالاترین تعداد میلیونر را در خود جای داده‌اند و چین در مکان چهارم قرار دارد.»